

Hanne Ellemann Rytters prædiken påskedag

Taler

Hanne Ellemann Rytter
Sognepræst

Dato

4. april 2021

Sted

Ravnstrup Kirke

Omstændigheder

På grund af coronapandemien måtte gudstjenester i april 2021 ikke vare mere end 30 minutter, og menigheden måtte ikke synge. Derfor var årets påskehøjmesser anderledes sat sammen, og prædikenen væsentligt kortere end en typisk påskeprædiken.

Det er typisk Jesus. Selv påskemorgen, selv på den dag, hvor han gør det ultimativt fantastiske, underfulde og magiske, sørger han for at gøre det, når ingen kigger.

Der er som en flod, der begynder som et usynligt kildevæld.

I første omgang er de eneste, der ser noget, nogle kvinder, som er gået ud for at salve ham. Ikke engang for dem laver han et nummer ud af sin opstandelse.

Han er allerede gået ud i morgensolen, da de kommer. Den meget store sten er løftet fra gravhulens indgang, og inde i graven møder de en fremmed, som fortæller, at noget helt umuligt er sket, og at de skal fortælle dette umulige til mændene i deres kreds.

Men de bliver i stedet bange og løber grædende derfra. Man får den tanke, at det egentlig er mærkeligt, at der nogensinde blev et påskebudskab ud af den historie, hvis ingen så ham, og alle bare var bange og holdt mund.

Det er så typisk Jesus og Gud, at lade det største finde sted i det tidligste morgengry, hvor der ikke rigtig er nogen til at se det ske. For Gud ved, at mennesker ikke kan holde til at se hele hans vælde fuldstændigt udfoldet. Det kan vi dø af.

Da Gud skulle tale med Moses, måtte han tale inde fra en brændende tornebusk, og alene det var nok til, at Moses var ved at falde død om af skræk.

Men heldigvis kom Moses sig over forskrækkelsen og befriede jøderne fra Egyptens slaveåg, og heldigvis kom kvinderne sig over mødet med den fremmede, hans hvide klæder og mærkelige budskab, og begyndte at fortælle, hvad de havde set og hørt.

Og heldigvis kom Jesus senere samme dag tilbage i levende live og var sig selv i kød og blod, nu med dybe sår fra korsfæstelsen og en død og opstandelse i frisk erindring.

Ikke helt den samme og dog sig selv. Menneskesøn og Gud i så tæt fysisk fremtræden, at det næsten blev usynligt for det blotte øje.

Men siden dengang er dette mystiske budskab og magiske hændelse, opstandelsen, blevet ved med at folde sig ud i betydning.

Det er som en langsom eksplosion. Et nyt Big Bang, hvor en ny tidsforståelse folder sig ud.

Jeg husker, hvordan jeg undrede mig i syvende klasse i en fysiktime, hvor min lærer gav sig i kast med at forklare, at det bord, vi sad foran, i virkeligheden bestod af atomer, som bevægede sig rundt mellem hinanden efter regler og lovmæssighed, men dog i bevægelse.

Jeg forstod det ikke! Jeg kunne høre ordene, som kom ud af hans mund, men jeg forstod ingenting, og jeg blev også lidt bange. Fordi det ikke gav mening, og jeg forstår det stadig ikke helt!

En anden har forklaret, at ild ikke findes! Jo, det findes som begreb, som det vi kalder det, når varme, materie og ilt forbindes i en proces, som nedbryder de to og frigiver det tredje. Men ild i sig selv findes ikke.

Det forstår jeg heller ikke, for jeg kan se ild!

Det jeg også kan se, er rynkerne, som er kommet i mit eget ansigt, og i de ansigter jeg kigger på. Jeg kan se min gamle tante, som har mistet spændstighed i sin gang, og som nu går ved hjælp af en rollator, hun taler om smerter, slidte led og høj alder.

Tiden som sand, der løber i timeglasset, i barndommen langsomt, og fornemmelsen af at have lyst til at ryste glasset for at få sandet til at løbe hurtigere dengang, mens vi, når vi bliver ældre, ønsker, at vi kunne lægge forhindringer ind, så det ikke går så stærkt. Tiden, som rinder ud, blodårerne, som kalker til, kroppen, som sander til. Den krop, som vi i ensomhed er spærret inde i, der er mig og kun mig, kun dig, på vej mod den uafvendelige død. Forbi, slut, ovre. Det er ikke til at forstå!

Hvad nu hvis opstandelsen påskemorgen er et big bang af en anden tid, som langsomt eksploderer ind i vores verden?

Som larven, der spinder sig ind i en puppe og ligger der en lang tid, før den folder sig ud som sommerfugl og flyver ud i verden.

Som min egen mor, der efter en hjerneoperation efterfølgende fortalte, hvordan hun oplevede at være på vej til at dø. Hun oplevede, at hun svævede gennem vores underfuldt smukke verden og oplevede sig selv gennemsigtig, mærkeligt kropsligt nærværende og samtidig forbundet med alt på vej til hendes kære afdøde slægtninge og englen Gabriel.

Hun så elskede mennesker, levende såvel som døde, Gud i alting. Alting forbundet med alt. Som om alting var skabt af det samme stof, de samme grundatomer i bevægelse i kød, borde, fugle og vandløb.

Måske er timeglassets sand ikke det eneste mulige billede på tiden.

Måske er tiden en flod.

En snoet livsbane, hvor der både er tørketider og tider med regn og sol og overskud. Og hvis livet er som en flod, så tilføres der hele tiden nyt vand fra den kilde, hvor alt liv kommer fra, den kilde, vi kalder Gud.

Gud er den uophørlige kilde under vores liv, både i begyndelsen af vores liv og neden under os. Gud er dybt nede i grunden af vores liv. Vores liv drypper ikke bare bort, men vi føres videre i tidens strøm.

Floden forandrer sig undervejs, strømmer stærkt af sted eller lægger sig i rolige

krusninger. Men aldrig nogensinde lever vi som ensomme dråber. Altid hører vi sammen i den større flod med andre mennesker, dyr, planter, landskaber og atmosfærer. Vand tilføres fra regnen fra det høje og kilderne i det dybe, ligesom floden damper og giver væde tilbage til himmelen. Vi er en del af en cirkulation, der samtidig fører os videre udefter.

Hvis tid og liv, i lyset af opstandelsen, kan ses sådan, så er vi aldrig ensomme individer, men lever som en slags atmosfæriske væsener, der ånder ud og ånder ind i skabelsens store verden.

Og her stiger taknemmeligheden som en lovsang nede fra og op og flyder ud til siderne. Og en meget stor del af vores livsglæde, når vi slet ikke at formulere, den synker lige så stille ned i flodens dyb. Og sådan er alt, som det skal være. Alt kan nemlig ikke nå at blive sagt, når livet skal leves udad og fremad.

Mærkeligt nok er vi måske allermest os selv i livets strøm, når vi ikke ustandseligt tænker og reflekterer over meningen med det hele.

Vi er os selv midt i flodens bevægelse – lige så meget os selv ved vores livs udspring, som da vi var børn, som vi er det midt på livsrejsen, i voksenlivets kraft, og som vi vil blive ved med i alderdommens ebbe. Alt har betydning i forløbet.

Men ligesom med timeglasset har floden også sin ende. Til sidst flyder vi ud og kan ikke længere holde fast på os selv. Men når floden flyder ud, giver den næring og vanding til andet liv. For det er flodens gerning at vande andre.

Påskens budskab, den nye tids begyndelse som Jesus går så stille med, er, at vores liv mere ligner en flod end et timeglas. Sådan var det med Jesus liv, og sådan skal det være med vores. Vi skal turde dykke helt ned i floden, flyde med og lade den føre os, hvorhen den vil.

Amen.

Glædelig påske!

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Påskedag

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/hanne-ellemann-rytters-praediken-paaskedag-2021>